

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 <http://www.cbs.gov.il> info@cbs.gov.il

ירושלים, י' באייר תשס"ד
8 במאי 2006
95/2006

מכללות אקדמיות, תשס"ד

Academic Colleges 2003/2004

בשנת הלימודים תשס"ד 2003/2004:

- כ-51 אלף סטודנטים למדו לקראת תואר ראשון במכללות אקדמיות שהם 39% מסך כל 129,647 הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות.
- בעשור האחרון, בין השנים תשנ"ה לתשס"ד, גדל פי 5.5 מספר הסטודנטים הלומדים לקראת תואר ראשון במכללות האקדמיות.
- מספר התלמידים לתואר שני במכללות האקדמיות הגיע ל-2,700, שני שלישים מהם במנהל עסקים.
- 37% מהלומדים לקראת תואר ראשון ו-91% מהלומדים לקראת תואר שני במכללות האקדמיות למדו במכללות פרטיות – כלומר מכללות שאינן מתוקצבות על ידי המדינה.
- בשלושה תחומי לימוד גדול מספר הלומדים לקראת תואר ראשון במכללות האקדמיות ממספר הלומדים לתואר זה באוניברסיטאות – עסקים ומדעי הניהול, משפטים, ואמנות אומנויות ואמנות שימושית

בעשור האחרון, בין השנים תשנ"ה לתשס"ד, גדל פי 5.5 מספר הסטודנטים הלומדים לקראת תואר ראשון במכללות אקדמיות: מ-9,300 תלמידים בשנת תשנ"ה (1994/95), ל-51,086 תלמידים בשנת תשס"ד (2003/04), והם מהווים למעלה משליש (39.4%) מסך כל הסטודנטים לקראת תואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות. כך עולה מנתונים שהתפרסמו לאחרונה על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במסגרת פרסום בנושא מכללות אקדמיות. פרסום זה מציג נתונים על המכללות האקדמיות בלבד, כלומר אינו כולל נתונים על המכללות לחינוך (לימודים לקראת תואר "בוגר בחינוך" – B.Ed), וכן אינו כולל נתונים על השלוחות בארץ של אוניברסיטאות בחו"ל.

כתבה: שושנה קפלן

הודעה זו מתפרסמת גם באתר הלמ"ס באינטרנט, בכתובת:

www1.cbs.gov.il/reader/newhodaot/hodaa_template.html?hodaa=200606095

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת המידע בטל' 02-6592666, 050-6235124

הגידול במספר הסטודנטים נרשם לצד גידול במספר המכללות האקדמיות – מ-9 מכללות בתשנ"ה ל-23 מכללות בתשס"ד: ביניהן 6 מכללות המתמחות בתחום אחד בלבד (4 מכללות בהנדסה, 2 מכללות באמנות, אומנויות ואמנות שימושית ו-2 מכללות במשפטים), וכן מכללה אחת בה מתקיימים לימודים לקראת תואר שני בלבד המתמחה במדעי היהדות.

במכללות האקדמיות, שודרגו תוכניות לימוד מן הרמה העל-תיכונית אל הרמה האקדמית במקצועות שונים ביניהם: ביטוח, אופטומטריה, מעבדנות, הנדסה יישומית ותיירות.

מכללות "פרטיות" ומכללות "ציבוריות"

בתשס"ד, היו 7 מכללות "פרטיות" – כלומר מכללות שאינן מתוקצבות על ידי המדינה, מתוכן 6 ממוקמות במחוזות תל-אביב והמרכז בלבד, ומכללה אחת ממוקמת בירושלים.

מכללות אלה מציעות לימודים לתואר ראשון או שני בעיקר במקצועות לימוד כגון משפטים, מנהל עסקים, מדעי המחשב, מדעי ההתנהגות, תקשורת ומדעי היהדות. מספר התלמידים לקראת תואר ראשון במכללות הפרטיות הגיע בתשס"ד ל-37% מסך כל התלמידים במכללות האקדמיות.

בנוסף ישנן 16 מכללות "ציבוריות", כלומר מכללות המתוקצבות על ידי המדינה. מתוכן 6 ממוקמות בפריפריה – בגליל, בעמק יזרעאל, בנגב וביהודה ושומרון, במטרה להגדיל את הנגישות של האוכלוסייה באזורים אלה ללימודים אקדמיים.

בהשוואה בין מכללות "ציבוריות" לבין "פרטיות", נמצאו הבדלים בעיקר בין תחומי הלימוד הנלמדים בהם ובין המיקום הגיאוגרפי והמעמד החברתי-כלכלי של יישוב מגורי התלמיד:

- משפטים ניתן ללמוד רק במכללות "פרטיות" – 49% מתלמידי מכללות אלו לומדים משפטים.
- הנדסה ואדריכלות ניתן ללמוד רק במכללות "ציבוריות" – 41.5% מתלמידי המכללות "הציבוריות" לומדים הנדסה ואדריכלות.
- מנהל עסקים, מדעי הניהול וחשבונאות – 26.1% מתלמידי המכללות "הפרטיות" לומדים מקצועות אלה, לעומת 16.1% מתלמידי המכללות "הציבוריות".
- מדעי המחשב – 5.7% מתלמידי המכללות "הציבוריות" לומדים מקצועות אלה, לעומת 4.8% מתלמידי המכללות "הפרטיות".
- במכללות "פרטיות" נמוך אחוז התלמידים הגרים בפריפריה¹ – 15.8% מהתלמידים הם מהפריפריה לעומת 39.1% במכללות "הציבוריות". כמו כן, במכללות "הפרטיות" נמוך אחוז התלמידים המתגוררים ביישובים המאופיינים כבעלי מעמד כלכלי-חברתי נמוך² בהשוואה לזה שבמכללות "הציבוריות" – 26.5% לעומת 55.6%, בהתאמה.

---

¹ מחוזות הצפון, הדרום, יהודה ושומרון ועזה.

² יישובים המשויכים לאשכולות 1-6. הרשויות המקומיות מוינו לעשרה אשכולות – ככל שהאשכול בעל ערך נמוך יותר במדד כן נמוך המעמד החברתי-כלכלי של אותה רשות מקומית. מיון זה מבוסס על המדד החברתי-כלכלי של הרשויות המקומיות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

אחוז התלמידים ממוצא אסיה ואפריקה מגיע ל-29% הן במכללות "הפרטיות" והן במכללות "הציבוריות".

לוח 1 – מכללות ותלמידים לפי תואר וגורם מתקצב – בשנים תשנ"ה ותשס"ד

תשס"ד	תשנ"ה	
23	9	מכללות - סך הכל
7	1	מזה: פרטיות
51,086	9,235	תלמידים לתואר ראשון - סך הכל
36.9	54.6	מזה: אחוז הלומדים במכללות פרטיות
2,664	-	תלמידים לתואר שני - סך הכל
91.2	-	מזה: אחוז הלומדים במכללות פרטיות

אוניברסיטאות ומכללות האקדמיות

השוואה בין תלמידים לתואר ראשון באוניברסיטאות לבין אלה במכללות האקדמיות בתשס"ד מעלה, כי בשלושה תחומי לימוד גדול מספר הלומדים במכללות מזה של הלומדים באוניברסיטאות: עסקים ומדעי הניהול, משפטים, ואמנות, אומנויות ואמנות שימושית (לוח 2).

לוח 2 - סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות לפי תחומי לימוד, תש"ס, תשס"ד

תשס"ד				תש"ס				תחומי לימוד
מכללות	אוניברסיטאות	סך הכל		מכללות	אוניברסיטאות	סך הכל		
		אחוזים	מספרים מוחלטים			אחוזים	מספרים מוחלטים	
39.4	60.6	100.0	129,647	30.9	69.1	100.0	107,460	סך הכל
17.4	82.6	100.0	22,703	13.0	87.0	100.0	22,917	מדעי הרוח – סך הכל
56.2	43.8	100.0	5,775	56.2	43.8	100.0	4,759	מזה: אמנות, אומנויות, אמנות שימושית
33.9	66.1	100.0	29,959	24.5	75.5	100.0	23,786	מדעי החברה
80.7	19.3	100.0	12,549	76.3	23.7	100.0	7,708	עסקים ומדעי הניהול
75.0	25.0	100.0	12,299	66.1	33.9	100.0	9,934	משפטים
-	100.0	100.0	1,358	-	100.0	100.0	1,214	רפואה
11.1	88.9	100.0	6,448	9.4	90.6	100.0	5,391	מקצועות עזר רפואיים
31.2	68.8	100.0	8,847	35.9	64.1	100.0	11,540	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
41.8	58.2	100.0	6,586	55.6	44.4	100.0	7,441	מזה: מדעי המחשב
0.5	99.5	100.0	3,103	5.9	94.1	100.0	2,242	המדעים הפיסיקליים
15.2	84.8	100.0	4,849	1.8	98.2	100.0	3,005	המדעים הביולוגיים
2.6	97.4	100.0	895	2.6	97.4	100.0	782	חקלאות
50.2	49.8	100.0	26,637	37.7	62.3	100.0	18,941	הנדסה ואדריכלות

(1) לפי מקצוע לימוד ראשון

מלוח 3 עולה, כי כשני שלישים מתוך סך כל התלמידים לתואר ראשון במכללות האקדמיות לומדים שלושה תחומי לימוד המכשירים לקראת מקצועות הנחשבים למבוקשים בשוק העבודה: הנדסה ואדריכלות (26%) משפטים (18%) ועסקים ומדעי הניהול (20%). זאת, לעומת כרבע מסך כל התלמידים באוניברסיטאות הלומדים תחומים אלה (הנדסה ואדריכלות – 16%, משפטים – 5%, עסקים ומדעי הניהול – 3%).

בין השנים תש"ס לתשס"ד, ירד חלקם של התלמידים לקראת תואר ראשון במדעי המחשב במכללות ביותר מחצי (מ-12.5% מהסטודנטים במכללות האקדמיות בתש"ס ל-5.4% בתשס"ד).

לוח 3 - סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות לפי תחום לימוד(1), תש"ס 1999/00, תשס"ד 2003/04

אחוזים

תשס"ד		תש"ס		
מכללות	אוניברסיטאות	מכללות	אוניברסיטאות	
51,086	78,561	33,250	74,210	סך הכל - מספרים מוחלטים
100.0	100.0	100.0	100.0	אחוזים-
7.8	23.9	8.9	26.9	מדעי הרוח – סך הכל
7.2	2.7	8.0	2.8	מזה: אמנות, אומנויות, אומנות שימושית
19.9	25.2	17.5	24.2	מדעי החברה
19.8	3.1	17.7	2.5	עסקים ומדעי הניהול
18.0	3.9	19.8	4.5	משפטים
-	1.7	-	1.6	רפואה
1.4	7.3	1.5	6.6	מקצועות עזר רפואיים
5.4	7.8	12.5	10.0	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
5.4	4.9	12.5	4.5	מזה: מדעי המחשב
0.1	3.9	0.4	2.8	המדעים הפיסיקליים
1.5	5.2	0.2	4.0	המדעים הביולוגיים
-	1.1	0.1	1.0	חקלאות
26.2	16.9	21.4	15.9	הנדסה ואדריכלות

(1) לפי מקצוע לימוד ראשון

בהתייחסות למאפיינים אישיים של תלמידי המכללות האקדמיות בהשוואה לאלה של הלומדים באוניברסיטאות, נמצא כי: אחוז הגברים בהן גבוה יותר וכן אחוז התלמידים ממוצא אסיה-אפריקה: ואילו אחוזי התלמידים העולים והתלמידים הערבים נמוכים יותר, מאלה באוניברסיטאות (לוח 4).

לוח 4 - מאפיינים דמוגרפיים של התלמידים באוניברסיטאות ובמכללות, בשנים תש"ס ותשס"ד

תשס"ד		תש"ס		
מכללות אקדמיות	אוניברסיטאות	מכללות אקדמיות	אוניברסיטאות	
51,086	78,561	33,250	74,210	התלמידים - סך הכל
55.2	44.1	56.2	43.5	אחוז הגברים
44.8	55.9	43.8	56.5	אחוז הנשים
25	24	26	24	גיל חציוני (שנים)
5.2	9.8	6.1	9.0	אחוז ערבים
28.6	22.4	30.2	24.9	אחוז מוצא אסיה-אפריקה (מבין היהודים)
11.7	14.6	..	..	אחוז העולים משנת 1990 עד 2003
31.5	33.4	24.4	30.3	אחוז התלמידים הגרים בפריפריה (א)

(א)מחוזות הצפון, הדרום, יהודה ושומרון ועזה.

לימודים לקראת תואר שני

בתשס"ד, למדו במכללות האקדמיות כ-2,700 תלמידים לקראת תואר שני, לעומת כ-35,620 תלמידים שלמדו לתואר זה באוניברסיטאות. הלימודים לקראת תואר שני במכללות התקיימו ב-8 מכללות מתוכן 5 פרטיות. 70% מכלל התלמידים לתואר שני במכללות למדו מנהל עסקים, 15% מדעי היהדות והיתר במגוון תחומים : אומנויות, מדעי המחשב, מדעי ההתנהגות ומשפטים.